

تاریخ به روایت مطبوعات

ریشه های 50 ساله جنبش دانشجویی ایران

در این شماره نیز عکسی را از خواندنی های ششم اسفند 1330 منتشر می کنیم. یعنی همان سالی که حزب توده ایران را متهم به ستیز با مصدق می کنند. این عکس حامل دو پیام است:

1 - حزب توده ایران طرح خرید اوراق قرضه برای حمایت از دولت مصدق و ملی کردن نفت ایران را پیشنهاد و پس از پیگیری آن توسط دولت و جنبش ملی، با تمام امکان و توان سازمانی و نفوذ معنوی خویش در جامعه حمایت کرد. در آن سال ها یگانه حزبی که سخن از امپریالیسم می گفت حزب توده ایران بود و این شعار، شعار حزب توده ایران است که در پلاکارد دانشجویان دانشگاه تهران حمل می شود.

2 - جنبش دانشجویی کشور همیشه رویکردی چپ و گرایشی استقلال طلبانه و عدالت جویانه داشته است. امری که اخیرا هاشم آغاچری نیز در سخنرانی پس از انتخابات ریاست جمهوری و در انتقاد به افتادن دفتر تحکیم وحدت در چاله بحث های روشنفکری و توهم پروری مطرح و از آن انتقاد کرد. ما جنبش دانشجویی را هرگز یک طبقه نمی دانیم که نامش متوسط باشد و یا زیر متوسط و یا بالای متوسط. دانشجو نه کشاورز است، نه کارگر، نه کارمند، نه تاجر و نه... در عین حال که از میان همه این طبقات و اقشار برخاسته و با همین گرایش ها و وابستگی های طبقاتی در دانشگاه درس می خواند. جنبش دانشجویی از دل این طیف بیرون می آید و پس از پایان تحصیل نیز در همین اقشار و طبقات دسته بندی می شود. چگونه می توان دانشجویی را که از دل روستا و شهرستان های کوچک بیرون آمد و یا وابسته به خانواده ای کارگری است را در کنار دانشجویی که وابسته به خانواده تاجر و یا کارخانه داران و یا مدیران ارشد نظام است، همه را در یک سبد ریخته و نام آن را طبقه متوسط گذاشت؟

باید نگران جنبش دانشجویی بود. کاملا با این نگرانی موافقیم، اما نگرانی تنها این نیست که انتخابات را تحریم کردند و یا دوست دارند رفراندوم در ایران برگزار شود و یا... نگرانی

اینست که جوان 27 - 28 ساله ای، بی خبر از ریشه های 50 - 60 ساله جنبش دانشجویی در ایران در مطبوعات و بعنوان رهبر و سخنگو، حرف ها و اصطلاحات من درآوردی را که جز خودش و تعدادی که با هم نشست و برخاست دارند از آن سر در نمی آورد، به نمایندگی از یک جنبش تاریخی طرح کند. طرح کند و مجال و اجازه ای برای پدرخوانده های دگر اندیش غیر مذهبی این جنبش فراهم نباشد. از 16 آذر و کشته شدن - بقول خودشان- سه اهورائی (برای دور زدن از گفتن وابستگی های دو تن آن ها به حزب توده ایران) بگویند، اما از گرایش غالب ضدامپریالیستی در جنبش دانشجویی نگویند. درباره ریشه های اجتماعی شعار "نان- مسکن- فرهنگ" این جنبش یاد نکنند. اینگونه است که دفتر تحکیم وحدت از جنبش واقعی دانشجویی فاصله گرفته و تبدیل شده است به خط نگهدار جبهه مشارکت برای بودن در حاکمیت و یا نبودن در حاکمیت و نه بیان کننده خواست های عمیق اقتصادی و سیاسی طبقات و اقشاری که از میان آن ها دانشجویان برخاسته اند.